



T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 270
Tarih: 03.03.2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Günümüzde çocuk hakları, kadın hakları, hasta hakları ve işkencenin önlenmesi gibi her grup hakkın konu edildiği çok geniş bir yelpazede resmi bilirkişilik kurumu olarak görev yapan Adli Tıp Kurumunun işleyişi, çalışma yöntemi ve vermiş olduğu raporların insan haklarına uygunluğunun araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Ayla AKAT ATA

Grup Başkanvekili

GEREKÇE

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ile başlayan ve zamanla her çeşit hakkın yer aldığı uluslararası metinler ile insan hakları bir bütün olarak güvence altına alınmıştır. Pek çok ülke insan hakları alanında oluşturulan uluslar arası belgelere taraf olarak, insan haklarının korunması, geliştirilmesi, ihlallerin engellenmesi ve ortaya çıkarılmasında taahhütte bulunmuştur.

İnsan hakları ihlallerinin ortaya çıkarılması ve ihlallerle mücadelede Adli Tıp bilimi önemli yöntemlerden birini oluşturmaktadır. Adli tıp hukuk ve tıp bilimlerinin ortak alanında ölüm, yaralanma ve en geniş anlamıyla travmaların belirtilerini, nedenlerini, sonuçlarını araştıran, davanın taraflarında dava konusu eylem veya işlemin anlam ve sonuçlarını algılama yeterliliğini ve davranışlarını yönlendirme yeteneğini inceleyen ve irdeleyen bir tıp disiplini. Bu nedenle bir insana, insan haklarına ve onuruna aykırı bir muamele yapıp yapılmadığının belirlenmesinde, yaşanan durumun bilimsel ve tarafsız olarak tespitinde adli tıp önemli bir role sahiptir. Bu bakımdan adli tıbbın ortaya koyacağı veriler, kişilerin haklarının korunması ve adaletin sağlanması noktasında vazgeçilmez bir nitelik taşımaktadır.

İnsan hakları ihlali söz konusu olduğunda, bunun saptanabilmesi için olaydan hemen sonra adli tıp uzmanı veya uzmanları tarafından yapılacak muayene ile yaşanan durumun rapor edilmesi önemlilik arz etmektedir. Bu nedenle adli tıp raporu, adli makamlar tarafından hekimden istenen ve kişinin sağlığını ilgilendiren her türlü olayda hekimin görüş ve kanaatini bildiren, adli mercilere yol gösteren niteliğe sahip raporlardır. İşkence, kötü muamele ve istismar sonucu meydana gelen hak ihlallerinin yarattığı hasarların tespit edilmesinde bilirkişilik görevini üstlenmiş olan Adli Tıp uzmanları, bu görevi insan hakları yararına yerine getirmekle yükümlüdürler. Böylesi önemli bir misyonu bulunan Adli Tıp Kurumu, "bilirkişilik" fonksiyonunu, objektif ve tarafsız şekilde yerine getiren bir bilim dalı ve kurumu olma zorunluluğu taşımaktadır. Adli tıbbın önemi, adil ve dürüst yargılamanın yapılabilmesini sağlayabilmektir.

Ancak en büyük bilirkişilik kurumu olan Adli Tıp Kurumu, gerek çalışma yöntemi gerekse de vermiş olduğu raporlarla bilirkişiliğin en öncelikli koşulu olan güvenilirliğini toplum nezdinde kaybetmiştir. Adli bilimlerin olmazsa olmaz kaynağı olan üniversitelerden, bilim insanlarından ve bilimsel incelemelerden destek almaksızın düzenlenen raporların bilimsel ve hukuksal olarak kabul edilemeyeceği ilgili sivil toplum kuruluşlarınca da her fırsatta dile getirilmektedir.

Nitekim yakın zamanda 14 yaşında bir kız çocuğuna yönelik cinsel istismar suçlamasıyla ilgili olarak, Adli Tıp Kurumu 6. İhtisas Kurulu'nun vermiş olduğu bilirkişi raporu kamuoyunda uzunca bir süre tartışılmıştır. Raporun hazırlandığı ortamın çocuk açısından uygun olmayışı, konu hakkında uzman kişilerin bulunmayışı, çocuğun muayene dışındaki davranışlarına yönelik verilerin toplanmamış olması kurum tarafından verilen raporun bilimsel niteliklere sahip olmadığı pek çok defa ifade edilmiştir.

Adli tıp tarafından 'yaşamını idame edebilir' raporu verilen bir çok hasta tutuklu ve hükümlünün yaşamını yitirmesi, kurumun tüm bireylerin "tıbbi bakım alma hakları" olduğu gerçeğine aykırı hareket ettiği, eşitsiz uygulamaları ile kamuoyuna yansımıştır.

Yine uluslar arası sözleşmelerle kesin bir şekilde yasaklanan işkencenin belgelenmesinde, "resmî bilirkişilik" kurumu olan Adli tıp raporlarının yeterli olmadığı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin, Türkiye aleyhindeki kararlarında açıkça ifade edilmiştir.

Çocuk hakları, kadın hakları, hasta hakları ve işkencenin önlenmesi gibi her grup hakkın konu edildiği çok geniş bir yelpazede resmi bilirkişilik kurumu olarak görev yapan Adli Tıp Kurumunun işleyişi, çalışma yöntemi ve vermiş olduğu raporların kamuoyunda tartışmalara neden olması meclis araştırması açılmasını zorunlu kılmaktadır.